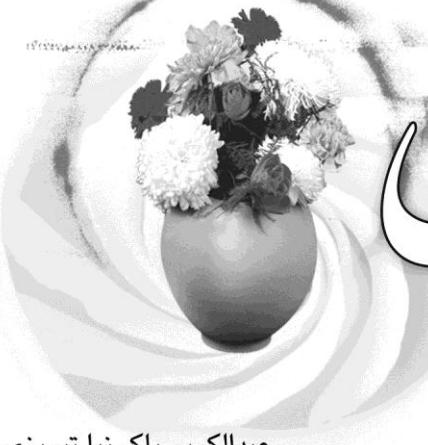

همسرداری را از شسران بیاموزیم

عبدالکریم پاک نیا تبریزی

خویش رقم زندن. با مطالعه این خاطرات، آشکار می‌شود که در حقیقت، پیروزی در میدان جهاد اکبر، مهم‌ترین پیروزی برای شهدا بود و همین امر، آنان را به اوچ مقام انسانیت رساند. در اینجا چند نمونه کوتاه از خاطرات شهیدان درباره رفتار با همسر به نقل از کتاب «همسرداری سرداران شهید» به مخاطبان گرامی تقدیم می‌شود:

۱. کمبودی احساس نمی‌کردیم

همسر شهید مرتضی آوینی می‌گوید: «با اینکه تعداد مسئولیتها بیش از شهید آوینی داشت از حد تواناییها یک آدم خارج بود؛ ولی در خانه طوری بود که ما کمبودی احساس نمی‌کردیم؛ با آنکه من هم کار در مخابرات را آغاز کرده بودم و ایشان هم واقعاً گرفتاری کاری داشت و تربیت سه فرزندمان هم به عهده‌مان بود. وقتی من می‌گفتم

اشاره:

در ماهنامه مبلغان شماره ۱۶۱ مبحثی با عنوان «همسرداری را از علی و فاطمه علیهم السلام بیاموزیم» ارائه گردید و در آن به موضوعاتی همچون: «نقش الگو در زندگی»؛ «یاری به همسر»، «رابطه مهرانگیز حضرت علی علیهم السلام و حضرت فاطمه علیهم السلام» و ... اشاره شد؛ اکنون ادامه آن مباحث ارائه می‌گردد.

شهدا همسرداری را از اهل بیت علیهم السلام آموختند!

در این مقاله، فضای نوشتار را با عطر شهیدان معطر و به همسرداری ایشان اشاره می‌کنیم تا بدانیم آنان چگونه از روش زندگی اهل بیت علیهم السلام الگو گرفتند و در مدت کوتاهی که با خانواده خویش زیستند یک زندگی زیبا و دوست‌داشتنی را برای

است و کسی که به مادرش خیر ندارد به هیچ کس خیر ندارد. من از شما ممنونم که با این همه محبت و عشق به مادرتان خدمت کردید». هیچ وقت یادم نرفت که برای او این قدر ارزش بوده که من به مادر خودم خدمت کردم.»

۳. اولین باری که جلوی پای من بلند نشد

همسر سردار شهید عباس کریمی می‌گوید: «تواضع و فروتنی عباس، باورنکردنی بود. همیشه عادت داشت وقتی من وارد اتاق می‌شدم، بلند می‌شد و می‌ایستاد. یک روز وقتی وارد شدم روی زانوانش ایستاد. ترسیدم، گفتم: عباس چیزی شده، پاهایت چطورند؟ خندهید و گفت: «نه! شما بد عادت شده‌اید؟ من همیشه جلوی تو بلند می‌شوم. امروز خسته‌ام. به زانو ایستادم». می‌دانستم اگر سالم بود بلند می‌شد و می‌ایستاد. اصرار کردم که بگویید چه ناراحتی دارد. بعد از اصرار زیاد گفت: چند روزی بود که پاهایم را از پوتین در نیاورده بودم. انگشتان پاهایم تاول زده است. نمی‌توانم روی پاهایم بایstem. عباس با همان حال، صبح روز بعد به منطقه جنگی رفت. این اتفاق به من نشان داد که حاج عباس کریمی از بندگان خاص خداوند است.»

۴. خانه را برای ورود من تمیز می‌کرد

همسر سردار شهید یوسف کلاهدوز

فرصت ندارم، شما بچه را مثلاً دکتر بیز، می‌برد. من هیچ وقت درگیر مسائل خرید بیرون از خانه، کوپن یا صاف نبودم. جالب است بدانید که اکثر مطالعاتش را در این دوران، در همین صفها انجام می‌داد. تمام خرید خانه به عهده خودش بود و اصلاحات به گلایه باز نمی‌کرد. خلق خوشی داشت. از من خیلی خوش خلق تر بود.»

۲. دستم را بوسید!

همسر سردار شهید مصطفی چمران نقل می‌کند: «یک هفته بود که مادرم را در بیمارستان بستری کردیم. مصطفی به من سفارش کرد که «شما بالای سر مادرتان بمانید و حتی شبها رهایش نکنید». من هم این کار را کردم. مادرم که خوب شد و آمدیم خانه، من دو روز دیگر هم پیش او ماندم.

یادم هست روزی که مصطفی آمد دنبالم، قبل از اینکه ماشین را روشن کند دست مرا گرفت و بوسید. می‌بوسید و همان طور با گریه از من تشکر می‌کرد. من گفتم: «برای چی مصطفی؟» گفت: «این دستی که این همه روزها به مادرش خدمت کرده برای من مقدس است و باید آن را بوسید». گفتم: «از من تشکر می‌کنید؟ خب اینکه من خدمت کردم مادر من بود، مادر شما نبود که این همه کارها می‌کنید». گفت: «دستی که به مادرش خدمت می‌کند مقدس

می‌رسید، گویی جنگ را می‌گذشت پشت در و می‌آمد داخل خانه. دیگر یک رزمنده نبود. یک همسر خوب بود برای من و یک پدر خوب برای مهدی. با هم خیلی مهربان بودیم و علاقه قلبی به هم داشتیم. اغلب اوقات که می‌رسید خانه، خسته بود و درب و داغان؛ چرا که مستقیم از کوران عملیات و به خاک و خون غلتیدن بهترین یاران خود باز می‌گشت. با این حال سعی می‌کرد به بهترین شکل، وظیفه سرپرستی‌اش را نسبت به خانه صورت دهد.

به محض ورود می‌پرسید: کم و کسری چی دارید؟ مریض که نیستید؟ چیزی نمی‌خواهید؟ بعد آستین بالا می‌زد و پا به پای من در آشپزخانه کار می‌کرد، غذا می‌پخت، ظرف می‌شست، حتی لباسهایش را نمی‌گذشت من بشویم. می‌گفت لباسهای کثیف من خیلی سنگین است، تو نمی‌توانی چنگ بزنی. بعضی وقتها فرصت شستن نداشت. زود برمی‌گشت. با این حال موقع رفتن مرا مديون می‌کرد که دست به لباسها بزنم. در کمترین فرصتی که به دست می‌آورد، ما را می‌برد گردش.

۷. واقعاً احساس خوشبختی می‌کردم

همسر سردار شهید حسن باقری نقل می‌کند: «وقتی این مرد بزرگ از جبهه به خانه می‌آمد، آنقدر کار کرده بود که شده بود یک پوست و استخوان و حتی روزها

نقل می‌کند: «شاید علاقه‌اش را خیلی به من نمی‌گفت؛ ولی در عمل، خیلی به من توجه می‌کرد. با همین کارهایش، غصه دوری از خانواده‌ام را فراموش می‌کردم. حقوق که می‌گرفت، می‌آمد خانه و تمام پولش را در کمد من می‌گذشت. می‌گفت: «هر جور خودت دوست داری خرج کن». خرید خانه با من بود. اگر خودش پول لازم داشت می‌آمد و از من می‌گرفت. هر وقت هم که دلم برای پدر و مادرم تنگ می‌شد آزاد بودم یکی دو هفته بروم اصفهان. اصلاً سخت نمی‌گرفت. از اصفهان که برمی‌گشتم، می‌دیدم زندگی خیلی مرتب و تمیز است. لباسهایش را خودش می‌شست و آشپزخانه را مرتب می‌کرد».

۵. کفشهایم را جفت می‌کرد

همسر سردار شهید ولی الله چراغچی می‌گوید: «خجالت می‌کشیدم که موقع راه رفتن، پشت سرم بیاید تا کفشهایم را جفت کند. طعنه‌های دیگران را شنیده بودم که می‌گفتند: «آقا ولی الله کفشهای این جوجه رو برآش جفت می‌کنه». آخر، ظاهرش خیلی خشن به نظر می‌آمد، باورشان نمی‌شد، باور نمی‌کردند که چقدر اصرار دارد به من کمک کند».

۶. اجازه نمی‌داد لباسهایش را بشویم

همسر سردار شهید محمد رضا دستواره نقل می‌کند: «وقتی به خانه

بلند شوم و به بچه برسم. می‌گفت: یک شب من، یک شب شما...».

۱۰. فقط تا پشت در فرمانده بود

همسر سردار شهید اسماعیل دقایقی می‌گوید: «فقط تا پشت در فرمانده بود. هیچ وقت نشد بخواهد به زور، حرفش را به من تحمیل کند. در تمام زندگی مان فقط یکبار صدایش را سرم بلند کرد.»

۱۱. شرمنده‌ام که همسر خوبی نبودم

همسر سردار شهید عباس کریمی نقل می‌کند: «حاج عباس وقتی از منطقه جنگی آمد، مثل همیشه سرش را پایین انداخت و گفت: «من شرمنده تو هستم. من نمی‌توانم همسر خوبی برای تو باشم.» پرسیدم: «عملیات چطور بود؟» گفت: «خوب بود.» گفتم: «شکستش خوب بود؟» گفت: «جنگ است دیگر.» با روحیه عجیب و خیلی عادی گفت: «جنگ ما با همه خصوصیات و مشکلاتش در جبهه است و زندگی با همه ویژگیهایش در خانه.» وقتی عباس به خانه می‌آمد، ما نمی‌فهمیدیم که در صحنه جنگ بوده و با شکست یا پیروزی آمده است.»^۱

۱. همسرداری سرداران شهید، مؤسسه فرهنگی و هنری قدر ولایت، تهران، ۱۳۸۹ ش.

گرسنگی کشیده بود، جاده‌ها و بیابانها را برای شناسایی پشت سر گذاشته بود؛ اما در خانه، اثرب از این خستگی بروز نمی‌داد. می‌نشست و به من می‌گفت: در این چند روزی که نبودم چه کار کرده‌ای؟ چه کتابی خوانده‌ای؟ و همان حرفهایی که یک زن در نهایت به دنبالش هست. من واقعاً احساس خوشبختی می‌کرم.»

۸. نمی‌گذاشت ناراحتی‌ام بماند

همسر سردار شهید عباس بابایی می‌گوید: «نمی‌گذاشت اخمم باقی بماند. کاری می‌کرد که بخندم و آن وقت، همه مشکلاتم تمام می‌شد.»

۹. یک شب من بچه‌داری می‌کردم، یک شب او همسر سردار شهید علیرضا عاصمی نقل می‌کند: همیشه یک تبسیم زیبا داشت. وارد خانه که می‌شد، قبل از حرف زدن لبخند می‌زد. عصبانی نمی‌شد. صبور بود. اعتقادش این بود که این زندگی، موقع است و نباید سر مسائل کوچک، خود را درگیر کنیم. گاهی وقتها از شدت خستگی خوابش نمی‌برد. یک روز مشغول آشپزی بودم، علی هم کنار دیوار تکیه داد و مشغول صحبت با من شد تا چند دقیقه بعد آب و غذایی برای او ببرم. نگاه کردم دیدم کنار دیوار خوابش برد؛ اما با همین وضعیت، خیلی از موقع، کمک‌کار من در منزل بود؛ مثلاً اجازه نمی‌داد که هر شب از خواب